

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Konspekt lekcji wychowawczej dla pierwszej klasy liceum.

Temat: *Każdy inny, wszyscy równi.*

Cele lekcji:

- Uczniowie dowiadują się, co to jest uprzedzenie, stereotyp, skąd się biorą i w jaki sposób działają.
- Uczniowie uświadamiają sobie skutki uprzedzeń i braku tolerancji - dowiadują się, czym jest wykluczenie społeczne.
- Uczniowie dowiadują się, dlaczego warto walczyć ze stereotypami i brakiem tolerancji.
- Uczniowie uświadamiają sobie, że nie należy generalizować, że wszyscy jesteśmy inni, ale wszyscy jesteśmy ważni.

Przebieg lekcji.

Zadanie 1.

Nauczyciel dzieli klasę na zespoły czteroosobowe. Następnie wypisuje na tablicy hasła: „tolerancja, stereotyp, wykluczenie, uprzedzenie” i prosi uczniów, by w grupach spróbowali stworzyć i zapisać regułki tych słów, oraz żeby wypisali wszystkie skojarzenia, jakie przychodzą im do głowy patrząc na słowa na tablicy.

Po kilku minutach nauczyciel zbiera kartki i przykleja je do tablicy. Definicje i skojarzenia czytane są na głos. Omawiane są rezultaty pracy zespołów, akuratność stworzonych przez nich definicji i skojarzeń, różnice i podobieństwa. Następnie nauczyciel odczytuje swoje definicje słówek kluczowych i uczniowie sprawdzają, który zespół miał rację, a który się mylił.

Tolerancja – Słowo oznacza „poszanowanie czyichś poglądów, wierzeń, upodobań, różniących się od własnych” – Słownik Języka Polskiego PWN.

Stereotyp – „funkcjonujący w świadomości społecznej uproszczony i zabarwiony wartościująco obraz rzeczywistości” - Słownik Języka Polskiego PWN.

Wykluczenie – „Wykluczenie jest rozumiane, jako niemożliwość bycia uczestnikiem ważnych społecznie aspektów życia społecznego” - Barbara Szacka: Wprowadzenie do socjologii. Warszawa: Oficyna Naukowa, 2003.

Uprzedzenie – „nieuzasadniony, negatywny stosunek do kogoś lub czegoś” - Słownik Języka Polskiego PWN.

Zadanie 2.

Uczniowie wciąż pracują w czteroosobowych zespołach. Losują po dwie kartki. Na kartkach nazwane są grupy ludzi, np.

Kobiety za kierownicą.....

Bezrobotni.....

Alkoholicy.....

Artyści.....

Rudowłosi.....

Okularnicy.....

Mole książkowe.....

Politycy.....

Wyznawcy Islamu.....

Obcokrajowcy.....

Niepełnosprawni.....

Fani muzyki heavy metalowej.....

Zadaniem uczniów jest wypisać pierwsze skojarzenia, jakie przychodzą im do głowy w związku z daną grupą ludzi.

Następnie w klasie odbywa się dyskusja, którą nauczyciel stymuluje zadając pytania pomocnicze, np., Które z czterech słówek kluczowych z pierwszego zadania zostały wykorzystane podczas pisania waszych skojarzeń? Dlaczego takie skojarzenia pojawiły się w waszych opiniach na temat wymienionych grup ludzi? Skąd tego typu odczucia: czy to wasza opinia czy gdzieś to usłyszeliście? Czy wszyscy politycy/rudowłosi/artysci są waszym zdaniem tacy sami?

W końcu nauczyciel zachęca do „sprawdzenia” ile wspólnego odczucia uczniów na temat grup ludzi mają z rzeczywistością i czy powinniśmy generalizować. Zadaniem uczniów jest podać przykład osoby należącej do którejś z wyżej wymienionych grup, osoby, którą znają osobiście, bądź osoby sławnej. Następnie mają opowiedzieć, co mają z tą osobą wspólnego, co interesującego w niej widzą, dlaczego chcieliby ją poznać, w przypadku, gdy jest to np. celebryta.

Zadanie 3.

Nauczyciel czyta uczniom pewną historyjkę:

„Pewien stary człowiek siedział wraz ze swoim 25-letnim synem w pociągu. Pociąg miał niebawem ruszyć, wszyscy pasażerowie zajęli już swoje miejsca. Młody mężczyzna był pełen radości i ciekawości. Siedział tuż przy oknie. Gdy pociąg ruszył, wystawił rękę i głowę przez okno i czując powiew powietrza krzyknął:

- „Tato zobacz, wszystkie drzewa zostają za nami”.

Stary człowiek uśmiechnął się. Naprzeciwko nich, siedziała młoda para, która widząc to wszystko zaczęła patrzeć z politowaniem na 25-latkę, który zachowywał się jak małe dziecko. Obok nich siedzieli nastolatki, którzy znacząco spojrzeli się na siebie. Nagle, chłopak krzyknął znowu:

- „Tato zobacz, chmury podążają razem z nami! Widzisz ten staw i zwierzęta?” Para spoglądała na chłopaka z zażenowaniem. Nastolatki nie kryli szyderczych uśmiechów.

Zaczęło padać i krople deszczu musnęły jego młodego człowieka. Ten, pełen radości zamknął swoje oczy. Po chwili znowu krzyknął:

- „Tato zaczęło padać, mam kroplę wody na dłoni, zobacz tato!”.

Tym razem nastolatki zaczęły wytykać młodego mężczyznę palcami i śmiać się komentując: „Co za dziwak”. Para też nie wytrzymała i odezwała się do ojca:

-, „Dlaczego nie zabierze Pan swojego syna do dobrego lekarza?”

Stary człowiek uśmiechnął się i powiedział:

„Już to zrobiłem – właśnie wracamy ze szpitala. Mój syn odzyskał dzisiaj wzrok – widzi po raz pierwszy w swoim życiu.”

Zanim ocenisz człowieka i go zaszufadkujesz, powinieneś najpierw poznać jego historię.”

Następnie nauczyciel prosi, by uczniowie zastanowili się nad morałem historii, nad tym, w jaki sposób uprzedzenia i brak tolerancji może doprowadzić do czyjegoś wykluczenia i zranienia.

Praca domowa:

Proszę napisać krótkie wypracowanie na jeden z poniższych tematów

1. „Dlaczego powinniśmy spróbować poznać drugiego człowieka zanim go ocenimy?”
2. „Do czego doprowadzić mogą uprzedzenia i stereotypy?”